

CONCERT MONOGRÀFIC BARTOMEU CALATAYUD

GUITARRISTA, COMPOSITOR I MESTRE DE GUITARRISTES

recital de guitarra a càrrec de Josep Sbert

Alegre primavera (B.C.)

Una carícia (B.C.)

Cubanita, havanera. (B.C.)

Suite antiga (B.C.)

Moruna (B.C.)

Dues gavotes (B.C.)

Cançoneta (B.C.)

Dansa mora (B.C.)

Massurca i vals (B.C.)

Preludi nº 2 (B.C.)

Relació de les obres escoltades a l'audició:

Choro n.1 (H. Villalobos)

Concert per a violí en re menor RV 813 (A. Vivaldi)

Dixit Dominus (A. Vivaldi)

Simfonia n.8 'Flors poloneses' (M. Weinberg)

Sonata n. 2 'Concord Mass' (C. Ives)

Miserere ZWV 76 (J. D. Zelenka)

LECTORA: Rosario Carmona

Un agraïment molt especial per la seva participació en totes les audicions del cicle

Descatalogats

AUDICIÓ 4 / Els nous reivindicats

(Cicle d'audicions comentades per Joan Estrany, crític i divulgador musical)

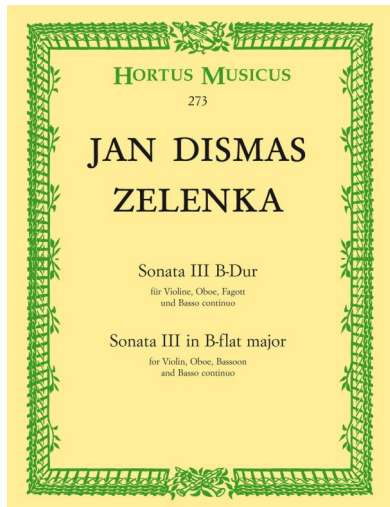


Recapitulam, recatalogam

Diumenge, 27 d'abril, 11:00 h - En acabar, recital de guitarra de **Josep Sbert**

Audició IV. De Vivaldi a Zelenka

Villalobos,... Vivaldi,... Weinberg,... X,... Y... i Z



A fi de posar ordre en el maremàgnum literat arxius i biblioteques, diccionaris i llistats en general, fan servir l'alfabet: *l'escala mètrica decimal* no numèrica. De fet, la paraula catàleg, (*κατάλογος* en grec original) no ha mudat gaire el seu significat en els darrers mil·lenis: un catàleg continua essent, si fa no fa, un llistat, un registre. En conseqüència, descatalogar vol dir excloure de la llista. Són moltes les biblioteques que encara fan servir els arxivadors manuals de fusta. Immenses calaixeres per on els dits furguen, afamats, entre milers de fitxes a la recerca de qualche raresa...

Els grans compositors tenen el seu propi nombre o número de catàleg, per endreçar el paper pautat. Ja sabeu, els *opus* (*op.*), els *BWV* (Bach Werkverzeichnis), *HWV* (Haendel Werkverzeichnis)... o el més recent *ZWV*. Aquest darrer acrònim correspon al compositor

barroc txec Jan Dismas Zelenka (1679-1745), unes sigles amb les quals molts melòmans no estaven familiaritzats anys enrera. I és que durant dos segles l'anomenat 'Bach txec' va ser un músic poc conegut més enllà de les seves fronteres. Que el teu llinatge comenci per 'Z' tampoc ajuda, alfabèticament parlant, a destacar entre el conjunt. Així doncs, avui, coincidint amb la darrera audició donam veu als darrers de la llista, als noms més amagats del catàleg.

Un, dos, tres, sus! Al tret de sortida numèric contraposam, en clau algebraica, la línia d'arribada: x, y, z . Un sistema d'equacions de tres incògnites. Quins compositors passats reviuran al segle XXI de les seves cendres i trencaren un *Winterschlaf* de cent anys, la criogènia sobrevinguda de l'au fènix? Com Vivaldi fa un segle, com Weinberg fa una dècada, com tans creadors que on pensava ja oblidats, fora de 'marcat', fora de mercat, purgats, expurgats, sublimats. Alguns compositors es descomponen, certament; d'altres, fossilitzen i esperen l'arribada del paleontòleg que els torni a inventariar.

Rescatam avui alguns plats oblidats de la gastronomia sonada amb alguns trucs senzills per reivindicar el receptari arraconat. Recatalogam allò que prèviament havíem descatalogat.



Nou enregistrament del redescobert M. Weinberg.



Josep Sbert, deixeble de Calatayud.

BARTOMEU CALATAYUD (1882-1973): COMPOSITOR, GUITARRISTA I MESTRE



Calatayud tot sol i envoltat de músics il·lustres com Andres Segovia (assegut, foto central) i Philipp Newman al violí.

Bartomeu Calatayud Cifre (Palma 1882-1973) és sense cap dubte un dels compositors illencs a reivindicar. El seu llegat guitarrístic –tot i no ser excessivament extens ni ambiciós– perviu a molts conservatoris on algunes de les seves exquisides miniatures han esdevingut repertori obligat dels futurs guitarristes. Un instrument que, quan Bartomeu va néixer, encara no tenia el seu futur assegurat als cercles acadèmics. Calatayud s'envoltà dels grans noms de les sis cordes: Francesc Tàrrrega (de qui fou alumne), Emili Pujol, Miquel Llobet o Andrés Segovia. Més enllà de les sales de concert, la docència i la recuperació del folklore balear foren les seves altres quimeres.

Calatayud és també el cap visible, el *pater familias*, d'una escola mallorquina de guitarra clàssica, si em podem dir així, que comença amb Antoni Mestres i culmina amb dos dels seus alumnes predilectes, els seus paisans: Gabriel Estarellas i Josep Sbert. A aquest darrer, convidat a l'audició d'avui, el podrem escoltar ben aviat.

JOSEP SBERT, guitarra

El guitarrista Josep Sbert fou el darrer deixeble del mestre Bartomeu Calatayud, estudiant posteriorment amb Gabriel Estarellas i amb el mestre italià Angelo Gilardino. Sempre ha tengut present la producció dels nostres compositors, encarregant, estrenant o difonent una gran quantitat d'obres inèdites u oblidades per a guitarra. Composicions de la primera part del segle XX, de Baltasar Samper, Joan Maria Thomàs o Jaume Mas Porcel, per exemple, o de més aprop com les de Xavier Carbonell, Bartomeu Artigues o Joan Serra, entre d'altres, han estat interpretades en concert o enregistrades en CD. Un cas especial és el del mestre Bartomeu Calatayud, del qui Josep Sbert ha conegut de primera mà la trajectòria humana i compositiva i al qual dedica bona part de la seva labor com a intèrpret.